

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

การศึกษาภาษาไทยถิ่นใต้ในประเทศไทยเท่าที่ผ่านมา มีผู้ศึกษาทั้งในเชิงพรรณนาและเปรียบเทียบ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาเชิงพรรณนา และมักจะเป็นการศึกษาเชิงพรรณนาเรื่องเสียงมากกว่าเรื่องคำศัพท์

สำหรับงานวิจัยเชิงเปรียบเทียบก็มีทั้งเปรียบเทียบในเรื่องระบบเสียง และในเรื่องของคำศัพท์เช่นกัน และผู้วิจัยก็มีความสนใจการศึกษาเชิงเปรียบเทียบมากกว่าเชิงพรรณนา เนื่องจากการศึกษาเชิงเปรียบเทียบจะช่วยให้ทราบว่าแต่ละถิ่นมีลักษณะทางภาษาที่เหมือนหรือแตกต่างไปจากภาษาถิ่นอื่นอย่างไรบ้าง

จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยพบว่าการศึกษาภาษาไทยถิ่นใต้ในเชิงเปรียบเทียบยังมีเป็นจำนวนไม่มากนัก และงานวิจัยส่วนใหญ่ก็เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระบบเสียงได้แก่ งานวิจัยของบรรานี (1959) ศึกษาเปรียบเทียบภาษาถิ่นย่อยในบริเวณ 13 จังหวัดภาคใต้ งานวิจัยของธีระพันธ์ ล.ทองคำและคณะ (2521) ศึกษาภาษาถิ่นย่อยในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี งานวิจัยของจรียา สมนึก (2524) ศึกษาภาษาถิ่นย่อยในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช และงานวิจัยของเจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์ (2524) ศึกษาเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของสระสูงในจังหวัดตรัง กระบี่ พังงา และภูเก็ต

สำหรับงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์ในภาษาไทยถิ่นใต้ ได้แก่ งานวิจัยของประภาพรรณ เสถิตันติกุล (2527) เป็นการศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และสงขลา งานวิจัยที่ศึกษาลักษณะเดียวกับประภาพรรณ ได้แก่ งานวิจัยของนักศึกษาปริญญาโทสาขาจาริกภาษาไทยรุ่น 12 (2530) ศึกษาในบริเวณจังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่และตรัง และงานวิจัยของนักศึกษาจาริกภาษาไทยรุ่น 13 ศึกษาในบริเวณจังหวัดระนอง พัทลุง และนราธิวาส สำหรับงานวิจัยที่ศึกษาการแปรของศัพท์เพื่อนำมาแบ่งเขตภาษาก็มีเพียงงานวิจัยของดวงใจเอช (2529) ซึ่งศึกษาการแปรของศัพท์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราชเท่านั้น (ดูตารางที่ 1)

จังหวัด	งานวิจัยเรื่องเสียง	งานวิจัยเรื่องศัพท์
ตรัง กระบี่ พังงา ภูเก็ต	เจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์	นักศึกษาปริญญาโท สาขาจาริก ภาษาไทยรุ่น 12
สุราษฎร์ธานี	ธีระพันธ์ ล.ทองคำ	ประภาพรรณ เสถิตันติกุล
นครศรีธรรมราช	จริยา สมนึก	
สงขลา		
ระนอง พัทลุง สงขลา		นักศึกษาจาริก ภาษาไทยรุ่น 13

ตารางที่ 1 : แสดงพื้นที่ที่มีผู้ศึกษาภาษาไทยถิ่นใต้ ซึ่ง เปรียบเทียบ พร้อมทั้งชื่อผู้ศึกษา

จะ เห็นได้ว่างานวิจัยที่ศึกษาการแปรของศัพท์ในภาษาไทยถิ่นใต้ เพื่อนำมาแบ่ง เขตภาษาถิ่นย่อยมีเพียง เรื่อง เดียว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการแปรของศัพท์ เพื่อนำมา แบ่ง เขตภาษาถิ่นย่อยโดยเลือกศึกษาในจังหวัดพังงาและกระบี่ ทั้งนี้เนื่องจากในบริเวณ จังหวัดทั้งสองนี้มีแนวแบ่ง เขตภาษาทางด้านเสียงปรากฏอยู่ ดังจะ เห็นได้จากงานวิจัยของ เจริญขวัญ (2524) นอกจากนี้ บราวน์ (1959) ยังพบว่าพังงาและกระบี่มีระบบวรรณยุกต์ ที่ต่างกัน สำหรับการศึกษานในเรื่องของศัพท์ นักศึกษาปริญญาโทสาขาจารึกภาษาไทย รุ่น 12 (2530) ก็ยังพบว่าจังหวัดพังงาและกระบี่มีการใช้ศัพท์ต่างกันด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจ จะศึกษาเรื่องการแปรของศัพท์ใน 2 จังหวัดดังกล่าว เพื่อนำมาแบ่ง เขตภาษาถิ่นย่อย พร้อมทั้ง เปรียบเทียบกับการแปรทางเสียงที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว อีกทั้งยังจะได้ นวัตกรรมการศึกษา การแปรของศัพท์ในจังหวัดพังงาและกระบี่ มาเปรียบเทียบกับ การแปรของศัพท์ในจังหวัดที่ มีอาณาเขตติดกัน อันได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราชซึ่ง ดวงใจ เอช (2529) ได้ศึกษาไว้แล้ว

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการแปรของศัพท์ในจังหวัดพังงาและกระบี่ทุกตำบล
2. เพื่อนำผลการศึกษามาแบ่ง เขตภาษาถิ่นย่อย
3. เพื่อเปรียบเทียบการแปรของศัพท์ในจังหวัดพังงาและกระบี่ กับการแปรของ เสียงในบริเวณเดียวกันที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว
4. เพื่อนำผลการศึกษามาพิจารณาประกอบกับผลการศึกษาศึกษาการแปรของศัพท์ใน จังหวัดสุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นบริเวณที่อยู่ติดกันที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว

1.3 สมมติฐานการวิจัย

การแปรของศัพท์ที่ใช้ในจังหวัดพังงา และกระบี่ สามารถนำมาแบ่ง เขตภาษาถิ่น ย่อยได้ และแนวแบ่ง เขตนี้จะอยู่บริเวณเดียวกับแนวแบ่ง เขตที่ได้จากการศึกษาการแปร ของเสียง

1.4 ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเฉพาะการแปรของศัพท์ในจังหวัดพังงาและกระบี่ทุกตำบลรวมทั้งสิ้น 92 ตำบล โดยใช้ศัพท์ที่เกิดจากหน่วยย่อย 50 หน่วยเป็นเกณฑ์

ในด้านการศึกษาวิเคราะห์ศัพท์จะพิจารณาเสียงพยัญชนะและเสียงสระเท่านั้น เสียงวรรณยุกต์จะไม่นำมาพิจารณา

1.5 ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาไทยถิ่นใต้ ในแง่การศึกษาการแปรของศัพท์
2. ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากการแปรของศัพท์กับการแปรของเสียงในพื้นที่เดียวกัน
3. ทำให้เห็นแนวแบ่ง เขตภาษาย่อยของภาษาไทยถิ่นใต้จากอำเภอไทยถึงทะเลอันดามันได้ชัดเจนขึ้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ศัพท์เฉพาะที่ใช้ในงานวิจัยนี้ มีนิยามดังต่อไปนี้ คือ

1. หน่วยย่อย คือ หน่วยความหมาย แต่ละหน่วยย่อยอาจแทนด้วยศัพท์ 1 ศัพท์หรือมากกว่าก็ได้
2. คำ คือรูปทางภาษาที่มีความหมาย ซึ่งยังไม่ผ่านขั้นตอนของการวิเคราะห์ศัพท์
3. ศัพท์ คือ คำที่ผ่านขั้นตอนของการวิเคราะห์ศัพท์แล้ว เป็นสมาชิกของแต่ละหน่วยย่อย แต่ละศัพท์อาจมีรูปแปรหรือไม่ก็ได้
4. รูปแปร คือ รูปของศัพท์เดียวกัน จะมีความคล้ายคลึงกันทางเสียงมาก
5. เส้นแบ่งเขตศัพท์ คือ เส้นสมมติที่ลากแบ่งบริเวณซึ่งมีการใช้ศัพท์ต่างกัน
6. แนวแบ่งเขตภาษา คือ แนวแบ่งบริเวณที่มีการใช้ภาษาต่างกัน

1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของเจ.มาร์วิน บราวน์ (1959)

งานวิจัยของบราวน์เรื่อง "From Ancient Thai to Modern Dialects" ได้ศึกษาเปรียบเทียบภาษาถิ่นต่าง ๆ ในตระกูลไท 60 ภาษา เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของภาษาถิ่นแต่ละถิ่น โดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์สำคัญในการศึกษา บราวน์ได้จัดภาษาถิ่นต่าง ๆ 60 ภาษาเป็น 7 กลุ่มด้วยกัน และภาษาไทยถิ่นก็ได้เป็นภาษาหนึ่งใน 7 กลุ่มนั้น แบ่งออกเป็นภาษาถิ่นย่อยได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มภาษานครศรีธรรมราช และกลุ่มภาษาตากใบ

1. กลุ่มภาษานครศรีธรรมราช แบ่งเป็นสายไชยา และสายนครศรีธรรมราช

1.1 สายไชยา แบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ

1.1.1 ภาษาชุมพร

1.1.2 ภาษาไชยา แบ่งย่อยออกเป็นภาษาระนอง ไชยา

(อำเภอในจังหวัดสุราษฎร์ธานี) สวี (อำเภอในจังหวัดชุมพร) หลังสวน (อำเภอในจังหวัดชุมพร) ตะกั่วป่า (อำเภอในจังหวัดพังงา) และภูเก็ต

1.1.3 ภาษาเกาะสมุย (อำเภอในจังหวัดสุราษฎร์ธานี)

1.2 สายนครศรีธรรมราช แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ

1.2.1 ภาษานครศรีธรรมราช แบ่งเป็น 3 ภาษาย่อย คือ ภาษากระบี่ ภาษานครศรีธรรมราชซึ่งมีภาษาทุ่งสง (อำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช) ตรัง และควนขนุน (อำเภอในจังหวัดพัทลุง) รวมอยู่ด้วย และภาษาหัวไทร (อำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช)

1.2.2 ภาษาสงขลา แบ่งเป็น 2 ภาษาย่อย คือ ภาษาสงขลา ซึ่งใช้พูดกันที่อำเภอสงขลาและอำเภอรโนด (อำเภอในจังหวัดสงขลา) และภาษายะลา ซึ่งพูดกันที่จังหวัดยะลา รวมถึงภาษายะลาที่พูดกันที่จังหวัดสตูลด้วย

2. กลุ่มภาษาตากใบ

จะ เห็นได้ว่าบรานน์จัดให้ภาษาฟังงาและกระบี่เป็นคนละภาษาถิ่นย่อย เนื่องจาก มีระบบวรรณยุกต์ต่างกัน ดังนี้ (ดูตารางที่ 2)

	ฟังงา					กระบี่				
	A	B	C	DL	DS	A	B	C	DL	DS
H										
M										
L										

ตารางที่ 2 : แสดงระบบวรรณยุกต์ของภาษาฟังงาและกระบี่
(ดัดแปลงจากบรานน์, 1959)

งานวิจัยของเจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์ (2524)

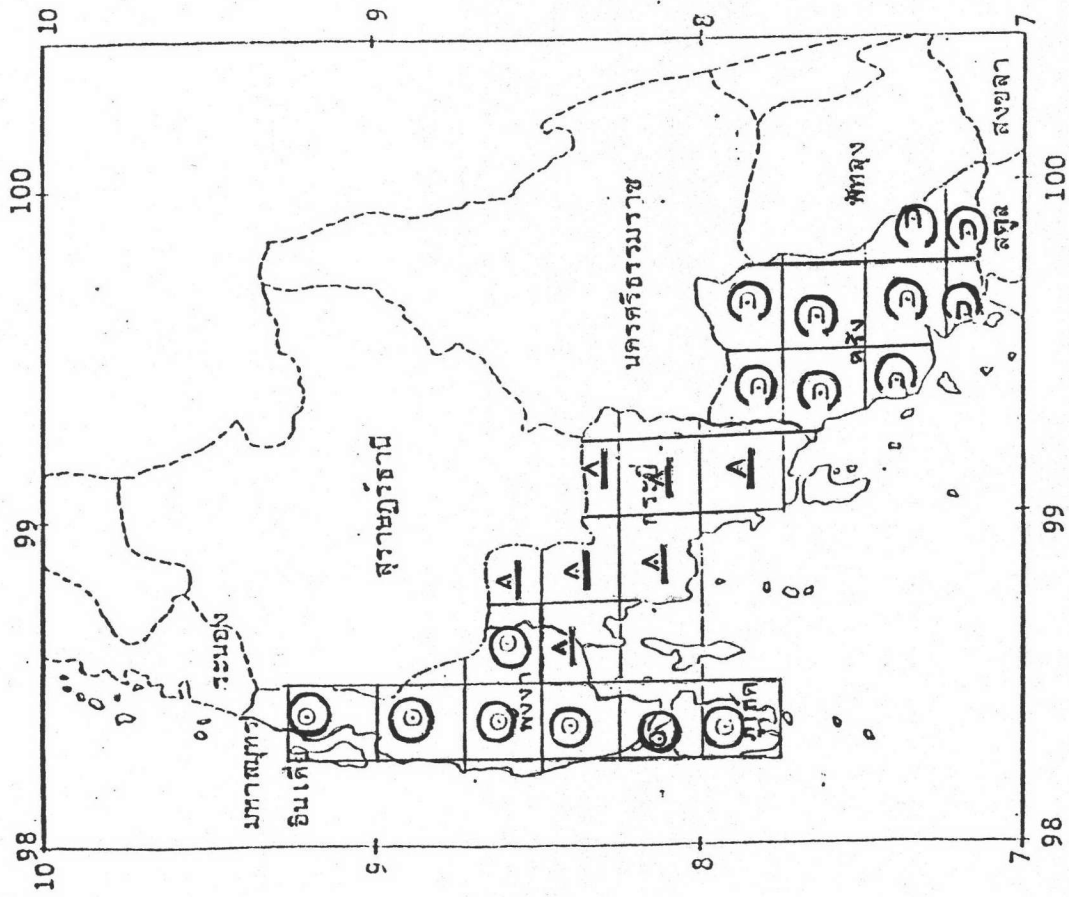
งานวิจัยของเจริญขวัญเรื่อง "การใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระสูงในการแบ่งเขตภาษาถิ่นในจังหวัดตรังกระบี่ ฟังงา และภูเก็ต" เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระสูงและลักษณะทางสัทศาสตร์ของวรรณยุกต์ เพื่อนำมาแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อย สรุปได้ดังนี้คือ

1. การแบ่งเขตภาษาย่อย ตรัง กระบี่ ฟังงา และภูเก็ต โดยใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระสูง /i:/ และ /u:/ เป็นเกณฑ์ สามารถแบ่งภาษาได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1.1 ภาษากระบี่ (และภาษาถิ่นที่พูดในพื้นที่บางส่วนทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดพังงาซึ่งอยู่ติดกับจังหวัดกระบี่) ภาษานกลุ่มที่ 1 นี้ออกเสียงสระสูง /i:/ และ /u:/ เป็น [i:] และ [u:] เสมอ

1.2 ภาษาภูเก็ตและพังงา (ยกเว้นภาษาถิ่นที่พูดในพื้นที่บางส่วนทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดพังงาซึ่งอยู่ติดกับจังหวัดกระบี่) ภาษานกลุ่มที่ 2 นี้ออกเสียงสระสูง /i:/ และ /u:/ เป็น [ei] และ [ou] อย่างมีเกณฑ์

1.3 ภาษาตรัง ซึ่งมีการออกเสียงสระสูง /i:/ และ /u:/ เป็น [e:] และ [o:] ในคำบางคำ (ดูภาพที่ 1)

- ⊙ กลุ่มสระ /i:/ และ /u:/ ออกเสียงเป็น [ei] และ [ou] อย่างมีเกณฑ์
- △ กลุ่มสระ /i:/ และ /u:/ ออกเสียงเป็น [i:] และ [u:] เสมอ
- ⊖ กลุ่มสระ /i:/ และ /u:/ ออกเสียงเป็น [e:] และ [o:] อย่างไม่มีเกณฑ์

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงการแปรของลักษณะทางสถิติศาสตร์ของสระ /i:/ และ /u:/ ในจังหวัดตรัง กระบี่ พังงา และภูเก็ต

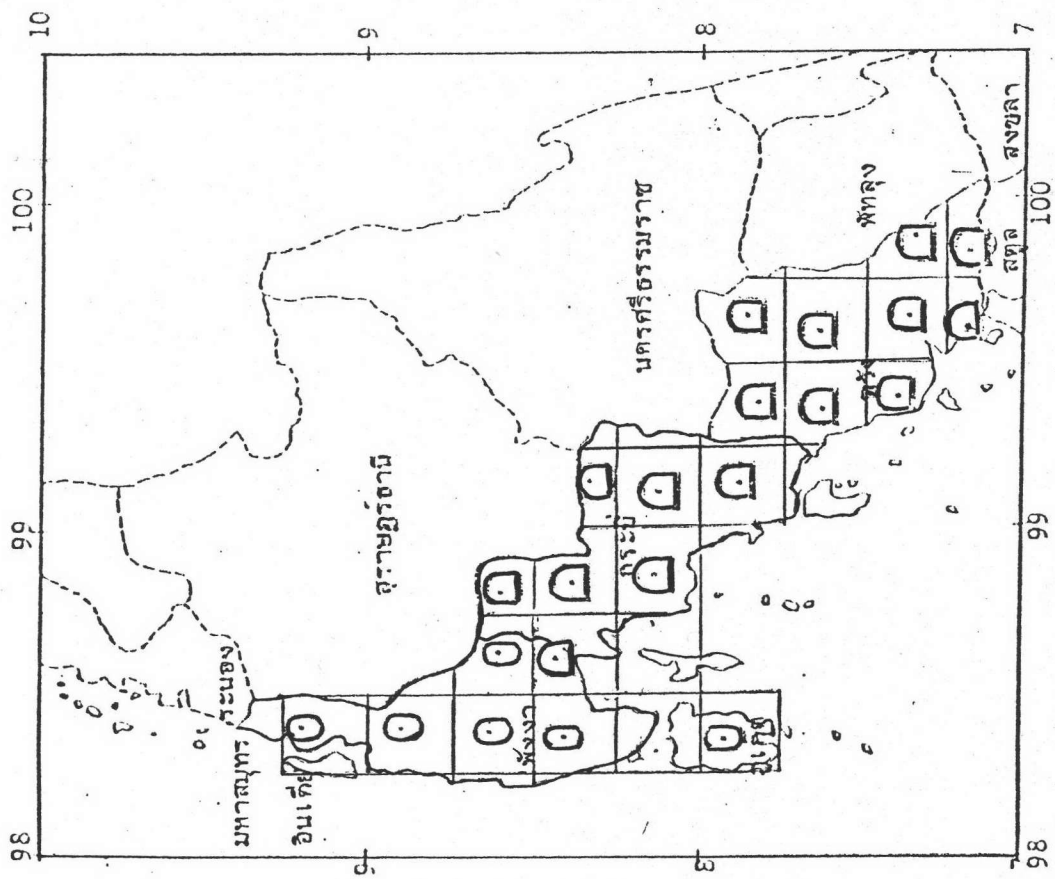
2. การแบ่งเขตภาษาย่อย ตัง กระบี่ พังงา และภูเก็ต โดยใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์ สามารถแบ่งภาษาได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1 ภาษาภูเก็ตและพังงา (ยกเว้นภาษาถิ่นที่พูดในพื้นที่บางส่วนทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดพังงาซึ่งอยู่ติดกับจังหวัดกระบี่) ภาษานในกลุ่มนี้มีวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง และมีลักษณะทางสัทศาสตร์ของวรรณยุกต์ ดังนี้

- ว.1 วรรณยุกต์สูง-ขึ้น-ตก
- ว.2 วรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตก
- ว.3 วรรณยุกต์ต่ำ-ตก
- ว.4 วรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้น
- ว.5 วรรณยุกต์สูงระดับ
- ว.6 วรรณยุกต์ต่ำระดับ

2.2 กลุ่มภาษาตัง กระบี่ (และภาษาถิ่นที่พูดในพื้นที่บางส่วนทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดพังงาซึ่งอยู่ติดกับจังหวัดกระบี่) ภาษานในกลุ่มนี้มีวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง และมีลักษณะทางสัทศาสตร์ของวรรณยุกต์ ดังนี้

- ว.1 วรรณยุกต์สูง-ขึ้น-ตก
- ว.2 วรรณยุกต์กลาง-ขึ้น-ตก
- ว.3 วรรณยุกต์ต่ำ-ตก
- ว.4 วรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้น
- ว.5 แบ่งเป็นเสียงวรรณยุกต์ย่อย 2 เสียง คือ
 - ว.5.1 เสียงสูงระดับ
 - ว.5.2 เสียงกลางระดับ
- ว.6 วรรณยุกต์ต่ำระดับ (ดูภาพที่ 2)

○ แสดงกลุ่มภาษาไทยถิ่นใต้ กลุ่มที่ 1

◻ แสดงกลุ่มภาษาไทยถิ่นใต้ กลุ่มที่ 2

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงการแบ่งเขตภาษาถิ่นในจังหวัด ตรัง กระบี่ พังงา และภูเก็ต โดยใช้ลักษณะทางสถิติของวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์

จากผลการศึกษาของเจริญวิญญูสรุปได้ว่า ไม่ว่าจะใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระสูง หรือลักษณะทางสัทศาสตร์ของวรรณยุกต์ในการเปรียบเทียบ จะพบว่าพยางค์และกระบี่เป็นคนละกลุ่มภาษาเสมอ และพื้นที่บางส่วนทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดพังงา ซึ่งอยู่ติดกับกระบี่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระสูง และลักษณะทางสัทศาสตร์ของวรรณยุกต์ เช่นเดียวกับที่ใช้ในจังหวัดกระบี่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบริเวณที่เป็นรอยต่อของภาษาพังงากับกระบี่ไม่ได้ตรงกับเส้นแบ่งเขตจังหวัด

งานวิจัยของนักศึกษาปริญญาโท สาขาจารึกภาษาไทยรุ่น 12

งานวิจัยเรื่อง "การศึกษาเรื่องศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ตรัง" มุ่งศึกษาศัพท์ที่ใช้ในจังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่และตรัง โดยใช้นายอรรถุดเดียวกันกับหน่วยอรรถที่ประภาพรรณ เสมีตันติกุล (2527) ใช้ศึกษาศัพท์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และสงขลา ซึ่งหน่วยอรรถมีจำนวนทั้งสิ้น 2,602 หน่วยอรรถ ผู้วิจัยนำหน่วยอรรถทั้งหมดไปสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา ซึ่งได้คัดเลือกเป็นตัวแทนของภาษาถิ่นที่จะศึกษา ถิ่นละ 1 คน

ผลการวิจัยปรากฏว่า ภาษาถิ่นทั้ง 4 มีการใช้ศัพท์อยู่ 3 ประเภท คือ

1. ศัพท์ที่ทุกถิ่นใช้เหมือนกันหมด
2. ศัพท์ที่ทุกถิ่นใช้แตกต่างกันทั้งหมด
3. ศัพท์ที่ใช้บางถิ่น

ศัพท์ประเภทที่ทุกถิ่นใช้เหมือนกันหมดมี 1,505 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 59.02 ของหน่วยอรรถทั้งหมด และมีการใช้ศัพท์ต่างกันในอัตราร้อยละ 40.98 ของหน่วยอรรถทั้งหมดและจากการเปรียบเทียบจำนวนหน่วยอรรถที่ภาษาถิ่นทั้ง 4 ใช้ต่างกัน พบว่าภาษาถิ่นภูเก็ต-ตรัง ต่างกับภาษาถิ่นพังงา-กระบี่มากกว่าภาษาถิ่นพังงา-ตรังต่างจากภูเก็ต แต่ภาษาถิ่นภูเก็ต-ตรังมีความใกล้เคียงเรื่องการใช้คำศัพท์ร่วมกันมากกว่าภาษาถิ่นพังงา-กระบี่

งานวิจัยของดวงใจ เอช (2529)

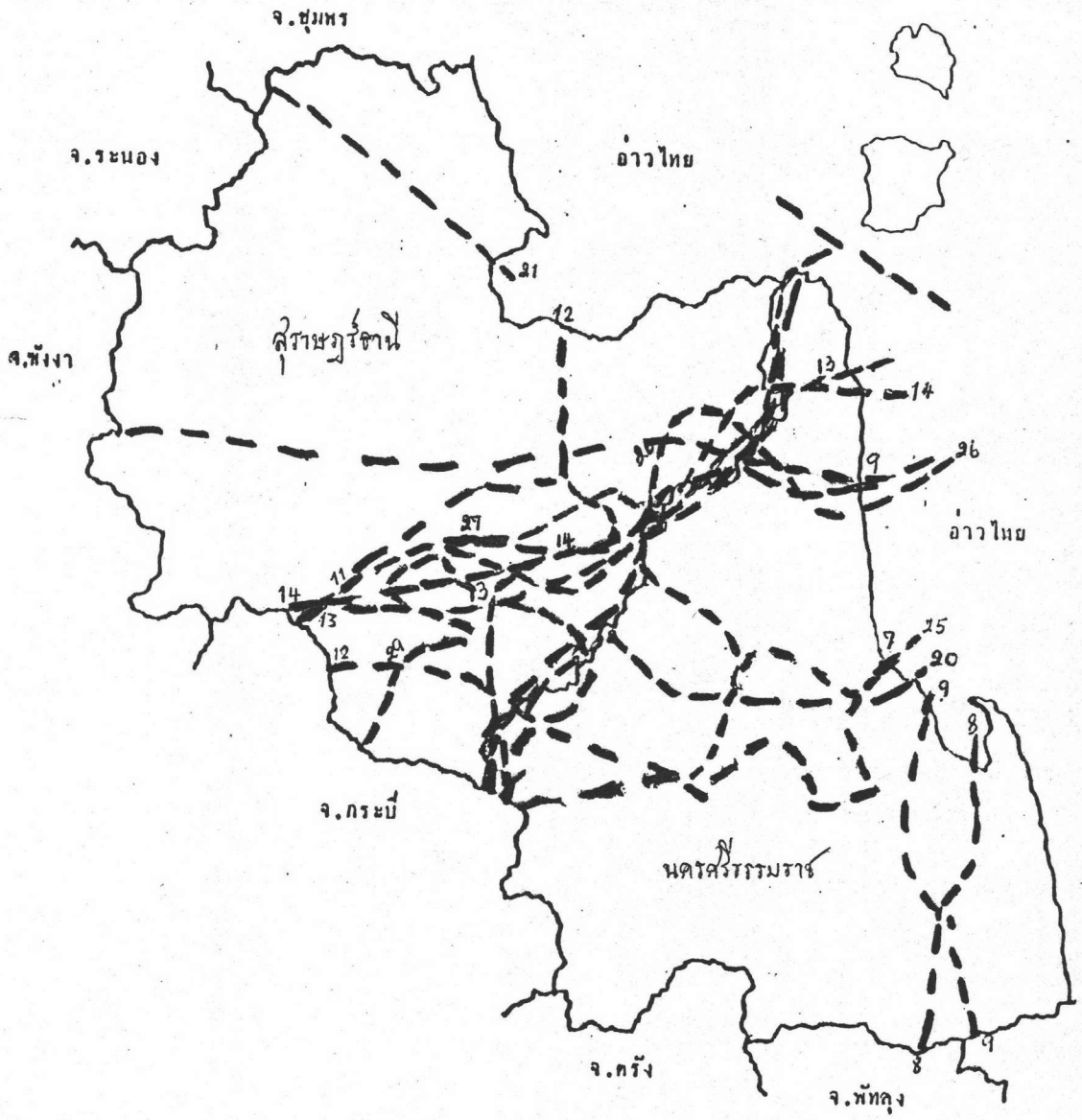
ดวงใจ เอช ศึกษาเรื่อง "ภูมิศาสตร์คัพภวิทยาภาษาไทยถิ่นนำตั้งจังหวัดสุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช เป็นการศึกษาการแปรของศัพท์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช เพื่อนำมาแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อย โดยคัดเลือกหน่วยอรรถจากงานวิจัยของ ประภาพรณ เสถิตันติกุล (2527) จำนวน 30 หน่วยอรรถ ซึ่งเป็นหน่วยอรรถที่สุราษฎร์ธานีใช้ศัพท์ต่างจากนครศรีธรรมราช ได้แก่

1. ครีบ	11. ผรั่ง	21. พุด
2. ท้ายทอย	12. พรึก	22. ตัด (ต้นไม้ใหญ่ด้วยขวาน)
3. บ้า	13. มันแกว	23. ตัด (ผมหรือผ้าด้วยกรรไกร)
4. ผ้าขาวม้า	14. สับปะรด	24. ตอก (ตะปู)
5. สร้อยคอ	15. คิ่นที่มีแสงจันทร์ส่อง	25. เป็นห่าง
6. ตะกร้า	16. คิ่นที่ไม่มีแสงจันทร์ส่อง	26. มดขึ้น
7. ตะหลิว	17. พระจันทร์	27. เตี้ยนี้ (ปัจจุบันนี้)
8. เสวียนรองหม้อ	18. แกงไตปลา	28. เมื่อไร
9. สุ่มไก่	19. กุ้งแห้ง	29. ตะกอน
10. ข้าวโพด	20. เหล็กาน	30. ตะปู

จากนั้นจึงจัดทำเป็นแบบสอบถามส่งไปยังอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนประจำตำบล เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ศัพท์ และแสดงการกระจายศัพท์ลงบนแผนที่ จากผลการกระจายศัพท์ทำให้แบ่งหน่วยอรรถได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ประเภทที่ไม่สามารถแบ่งบริเวณที่ศึกษาออกเป็นพื้นที่ย่อยได้ ได้แก่ หน่วยอรรถที่ 1, 2, 3, 5, 6, 17, 19, 22, 23, 24
2. ประเภทที่สามารถแบ่งบริเวณที่ศึกษาออกเป็นพื้นที่ย่อยได้ หมายถึงประเภทที่มีเส้นแบ่งเขตภาษา ได้แก่ หน่วยอรรถที่ 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 25, 26, 27, 28, 29, 30 (ดูภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 แผนที่แสดงเส้นแบ่งเขตภาษาที่ปรากฏในงานวิจัยของดวงใจ เอช (2529)

ผลการวิจัยแสดงว่า แนวแบ่งเขตภาษาที่สำคัญอยู่ที่บริเวณเส้นแบ่งเขตจังหวัด โดยมีข้อยกเว้นอยู่ 2 กรณี คือที่ อ.ชนอม และสิชลในนครศรีธรรมราช ซึ่งมีแนวโน้มของการใช้ศัพท์เหมือนกับสุราษฎร์ธานี และแกบอ.พระแสง กิ่งอ.ชัยบุรี และอ.เวียงสระ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีซึ่งมีการใช้ศัพท์เหมือนกับนครศรีธรรมราช

จากภาพที่ 3 จะเห็นได้ว่ามีเส้นแบ่งเขตภาษาถึง 18 เส้นที่ลากมาจรดพรมแดนจังหวัดพังงาและกระบี่ จึงเป็นที่น่าสนใจว่าหากนำหน่วยอรรถชุดเดียวกันกับที่ทากที่เกิดเส้นแบ่งเขตภาษาทั้ง 18 เส้นนี้มาศึกษาในจังหวัดพังงาและกระบี่ เส้นแบ่งเขตภาษาในจังหวัดพังงาและกระบี่จะต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราชหรือไม่ อย่างไร

1.8 รายละเอียดเกี่ยวกับจังหวัดที่ทำการศึกษา

จังหวัดพังงา

ขนาด จังหวัดพังงามีเนื้อที่ 4,170.9 ตารางกิโลเมตร

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ที่ละติจูด $08^{\circ} - 26' - 28''$ ลองจิจูด $98^{\circ} - 31' - 14''$

อาณาเขต ทิศเหนือ จรดระนองและสุราษฎร์ธานี

ทิศใต้ จรดจังหวัดภูเก็ต

ทิศตะวันออก จรดสุราษฎร์ธานีและกระบี่

ทิศตะวันตก จรดมหาสมุทรอินเดีย

ภูมิประเทศ

มีที่ราบหรือลูกเนินเป็นส่วนน้อย (6.01 %) ส่วนมากเป็นป่าและภูเขา (86.83 %) มีที่และหรือน้ำท่วมถึง 7.16 % ผังทะเลยาวประมาณ 213 กิโลเมตร ภูเขาสูงในจังหวัดคือ เขาพระหมี่ สูง 1,138 เมตร มีแม่น้ำลำคลองเป็นสายสั้น ๆ โดยเฉพาะภูเขาเป็นเทือกเดียวกับภูเขาตะนาวศรี สลับซับซ้อนเหมือนเป็นกำแพงเมือง สำหรับที่ราบลาดเขามีทุกอำเภอ ส่วนน้ำที่สำคัญมี 2 สาย คือแม่น้ำพังงา ต้นน้ำเกิดจากลาธารในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และไหลลงสู่ทะเลในท้องที่ตำบลท้ายช้าง อีกสายหนึ่งคือ แม่น้ำตะกั่วป่า ต้นน้ำเกิดในสุราษฎร์ธานี ไหลลงสู่ทะเลในท้องที่กิ่งอำเภอเกาะคอเขา

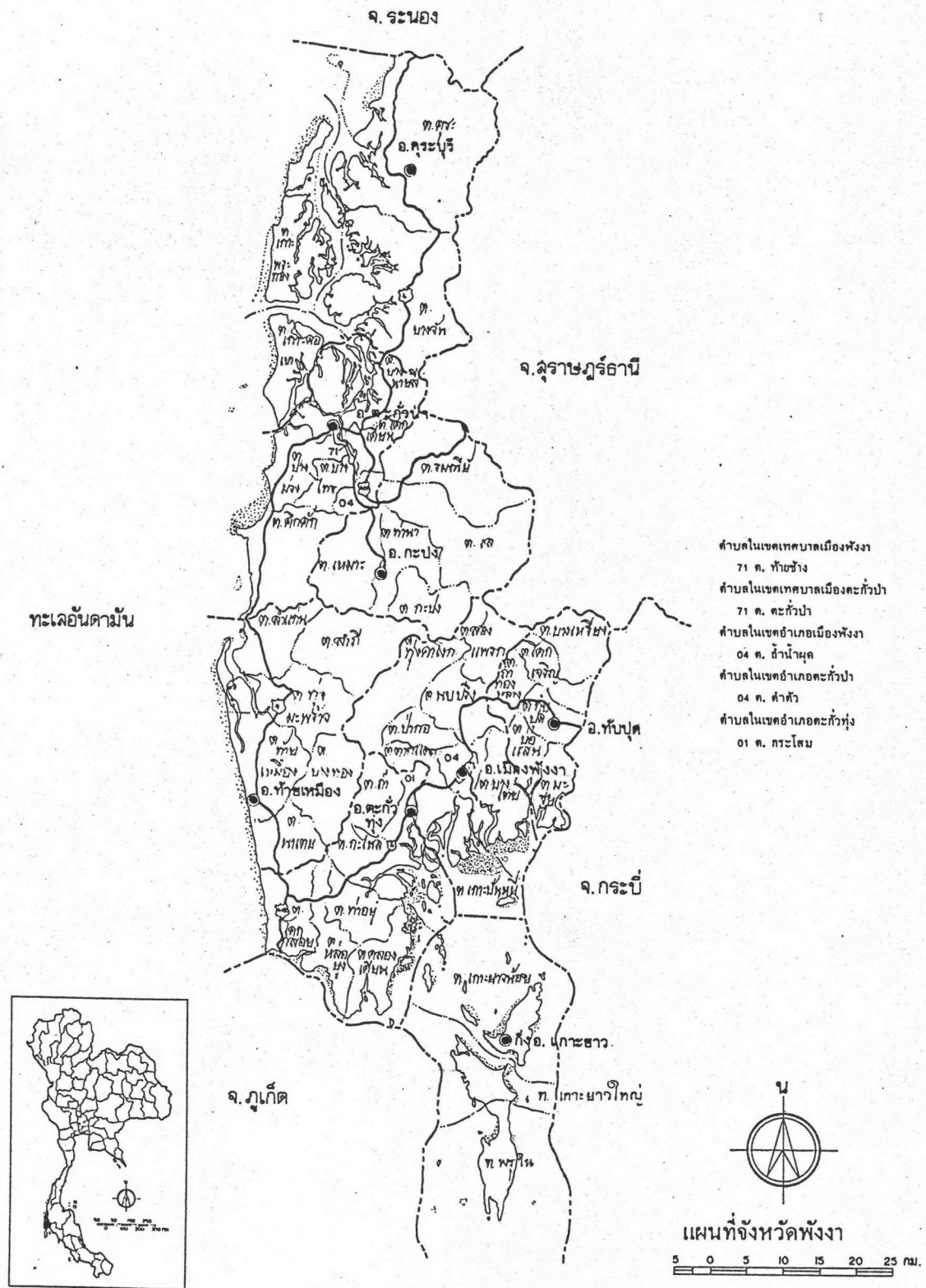
ประชากร 191,178 คน ความหนาแน่นของประชากร 46 คน ต่อ ตร.กม.

อาชีพที่สำคัญ ทำเหมืองแร่ ทำสวนยางพารา ทำนา ทำสวนมะพร้าว ประมง และค้าขาย

การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดพังงา แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ 47 ตำบล
ดังนี้ (ดูภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 แผนที่แสดงเขตการปกครองในระดับตำบลและอำเภอของจังหวัดพังงา
(จากงานแผนที่สถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2528, หน้า 146)

รายชื่ออำเภอและตำบลในจังหวัดพังงา

1. อำเภอเมืองพังงา มี 9 ตำบล คือ

1. นบบริง	6. ถ้ำน้ำผุด
2. สองแพรก	7. ท้ายช้าง
3. ทุ่งคาโงก *	8. บางเคย
4. ป่ากอ	9. เกาะปันหยี่
5. ตากแดด	

2. อำเภอกะปง มี 5 ตำบล คือ

1. ร่มฉัตร	4. เหมาะ
2. ท่านา	5. กะปง
3. เหลล	

3. กิ่งอำเภอเกาะยาว มี 3 ตำบล คือ

1. เกาะยาวน้อย	3. พรุใน
2. เกาะยาวใหญ่	

4. อำเภอคุระบุรี มี 4 ตำบล คือ

1. คุระ	3. เกาะคอเขา
2. เกาะพระทอง	4. บางวัน

5. อำเภอตะกั่วทุ่ง มี 7 ตำบล คือ

1. ถ้ำ	5. ท่าอยู่ *
2. กะไหล	6. คลองเคียน *
3. โศกกลอย	7. กระโสม
4. หล่อยุ้ง	

* หมายถึงตำบลที่ไม่ส่งแบบสอบถามกลับคืน

6. อำเภอตะกั่วป่า มี 7 ตำบล คือ

1. บางนายสี	5. ดึกคัก
2. โศกเคียน	6. ตะกั่วป่า *
3. บางม่วง	7. ตะตั่ว
4. บางไทร	

7. อำเภอบ้านบด มี 6 ตำบล คือ

1. บางเหียง	4. บ้านบด
2. โศกเจริญ	5. บ่อแสน
3. ถ้ำทองหลวง *	6. มะรุ่ย

8. อำเภอท้ายเหมือง มี 6 ตำบล คือ

1. ลานแก่น *	4. ท้ายเหมือง
2. ลานกี	5. บางทอง
3. ทุ่งมะพร้าว	6. นาเคย

จังหวัดกระบี่

<u>ขนาด</u>	จังหวัดกระบี่มีเนื้อที่ 4,708.5 ตารางกิโลเมตร
<u>ที่ตั้ง</u>	ตั้งอยู่ที่ละติจูด $08^{\circ}-03'-25''$ ลองจิจูด $98^{\circ}-55'-25''$
<u>อาณาเขต</u>	ทิศเหนือ จรดอำเภอพระแสง สุราษฎร์ธานี ทิศใต้ จรดอำเภอสิเกา จังหวัดตรังและมหาสมุทรอินเดีย ทิศตะวันออก จรดกิ่งอำเภอท่าหยาง ตำบลนครศรีธรรมราช และอำเภอสิเกา จังหวัดตรังและเขาอู๋จี้ ทิศตะวันตก จรดฝั่งทะเลมหาสมุทรอินเดีย และอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา

ภูมิประเทศ

ประกอบด้วยภูเขา (33.13 %) ที่ราบหรือลูกเนิน (49.41 %) มีที่แฉะหรือน้ำท่วมถึง (19.41 %) มีฝั่งทะเลยาวประมาณ 165 กิโลเมตร ภูเขาสูงในจังหวัด คือ เขาพนมเบญจาสูง 634 เมตร ซึ่งนับเป็นภูเขาสูงที่สุดลูกหนึ่งในจำนวนภูเขาสูง ๆ ของภาคใต้ จังหวัดนี้มีเกาะแก่งถึง 87 เกาะ และมีคลองไหลผ่าน 3 สาย ซึ่งล้วนเป็นคลองที่มีต้นกำเนิดจากภูเขาพนมเบญจาทั้งสิ้น

ประชากร 250,110 คน ความหนาแน่นของประชากร 53 คน ต่อ ตร.กม.

อาชีพที่สำคัญ ทานา ทาสวนยางพารา ทาสวนมะพร้าว ทาปาล์มน้ำมัน

การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดกระบี่แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ 45 ตำบล (ดูภาพที่ 5)

ภาพที่ 5 แผนที่แสดงเขตการปกครองในระดับตำบลและอำเภอของจังหวัดกระบี่ (จากงานแผนที่สถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2528, หน้า 134)

รายชื่ออำเภอและตำบลในจังหวัดกระบี่

1. อำเภอเมืองกระบี่ มี 18 ตำบล คือ

1. เขาคราม	10. โศกยาง
2. เขาทอง	11. ปากคีย
3. ทับปริก	12. คลองขนาน *
4. หนองทะเล	13. เกาะสีบอชา
5. อ่าวนาง *	14. คลองเขม่า
6. ไสไทย	15. เหนือคลอง
7. คลังชัน	16. คลองประสงค์
8. กระบี่น้อย	17. ปากน้ำ
9. ห้วยชุม	18. กระบี่ใหญ่

2. อำเภอเกาะลันตา มี 4 ตำบล คือ

1. คลองยาง	3. เกาะลันตาน้อย
2. เกาะกลาง	4. เกาะลันตาใหญ่

3. อำเภอเขาพนม มี 5 ตำบล คือ

1. หน้าเขา	4. พรุเตียว
2. เขาพนม	5. ลินปูน
3. เขาตื้น	

* หมายถึงตำบลที่ไม่ส่งแบบสอบถามคืน

4. อำเภอคลองท่อม มี 9 ตำบล คือ

1. เพทลา	6. ห้วยน้ำขาว
2. ดินอุดม	7. ลำทับ
3. คลองพน	8. คลองท่อมใต้
4. พรุดินนา	9. ทราขขาว
5. คลองท่อมเหนือ	

5. อำเภอปลายพระยา มี 3 ตำบล คือ

1. ปลายพระยา	3. เขาเขน
2. เขาต่อ	

6. อำเภออ่าวลึก มี 6 ตำบล คือ

1. นาเหนือ	4. อ่าวลึกล้อย
2. อ่าวลึกเหนือ	5. แหลมลึก
3. อ่าวลึกใต้	6. คลองหิน